ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1, II — telefon 25-95.

Redaktor przyjmuje w dni powszednie od godz. 11—1; Administracja od 9—3.

Poznań, dnia 1 lipca 1932

Prenumerata wynosi: w kraju z przesyłką rocznie 30 zł, półrocznie 15 zł, kwartalnie 7,5 zł, zagranicą z przesyłką rocznie 36 zł, półrocznie 18 zł, kwartalnie 9 zł. Numer pojedyńczy 1,5 zł.

NR. 13 Wydawca: *Związek Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.* **ROK 11**

Zbiór postulatów gospodarczych Wielkopolski i Pomorza.

Z okazji otwarcia tegorocznych Międzynarodowych Targów Poznańskich odbyła się w gmachu administracyjnym M. B. T. konferencja sfer przemysłowo-handlowych z p. Ministrem Przemysłu i Handlu dr. Zarzyckim w sprawie t. zw. „Zbioru postulatów gospodarczych Wielkopolski i Pomorza“. Na konferencji, w której wzięli udział — poza p. Ministrem — Dyr. Dep. Przemysłowego Kandel, Naczelnik Sągajłło, Dyr. Turski, Radca Barański, Prezes Samulski, Prezes Wdziękoński, Dyr. Wcisło, Prezydent Ratajski, Dyr. Waschko, Radca Zalewski, Dyr. Ropp, Dyr. Krzyżankiewicz, p. Prezes Samulski wygłosił przemówienie treści następującej:

Uczestnicy akcji, wdrożonej z inicjatywy Izby P.-H. w Poznaniu, odczuli deprymująco fakt, iż ani P. Prezydent Rzeczypospolitej, ani p. Prezes Rady Ministrów nie raczyli nas zawezwać na audjencję, o którą bezskutecznie zabiegaliśmy przez szereg miesięcy. Fakt ten tłumaczymy sobie nawałem ważnych spraw, któremi zajęte są najwyższe czynniki państwowe.

W międzyczasie niektóre postulaty, ujęte w „zbiorze“ zdezaktualizowały się. Szereg postulatów został przez Rząd załatwiony. Są to w szczególności postulaty, wspólnie wysuwane przez koła gospodarcze wszystkich dzielnic, jako to:

a) postulaty podatkowe, tutaj należy stosować politykę bardzo oględną, aby niezrujnować płatników; odnosi się to w szczególności do zaległości podatkowych, która to kwestja wymaga rychłego rozstrzygnięcia;

b) postulaty socjalne przyznajemy, że rząd czyni, co w jego mocy, jeśli chodzi o reformy obliczone na dalszą metę; trzeba jednak czemprędzej uregulować kwestję zaległości ubezpieczeniowych, które dają się szczególnie we znaki naszej dzielnicy jako cierpiącej pod najwyższem w Polsce brzemieniem ciężarów socjalnych; na podkreślenie zasługuje wysoka repartycja w ubezpieczeniu wypadkowem, pozostająca w dużej mierze w związku z koniecznością spłacania rent poniemieckich; również podnieść należy, że własność ziemska nie jest w stanie ponosić nieproporcjonalnie wysokich ciężarów socjalnych.

Inne znów postulaty, noszące również charakter ogólno-polski, nie doczekały się dotychczas rozwiązania. Tutaj wspomnieć należy:

a) o niewystarczającej obsadzie sądów (przykład sąd grodzki w Kościanie); bywają sądy obsadzone jedną jedyną osobą, wskutek czego np. na zapisanie hipoteki trzeba czekać już nie miesiącami, lecz latami, co oczywiście hamuje bieg życia gospodarczego;

b) o zastoju ruchu budowlanego, który wprawdzie we wszystkich dzielnicach przechodzi przez okres martwoty, jednak w naszych województwach pogrążony jest w całkowitym zastoju; mówca przytacza cyfry; pieniądze które wyciąga się z naszego organizmu gospodarczego, naogół nie powracają do niego.

Przechodząc z kolei do postulatów regjonalnych, zawartych w zbiorze, mówca zastrzega się, by nie widziano w nich przejawu jakiegoś egoizmu dzielnicowego, od którego jesteśmy dalecy. Nasza akcja tłumaczy się troską o dobro Rzeczypospolitej, w której interesie leży, aby ziemie zachodnie — jako plusowe — nie podupadły. Dzielnica zachodnia, dawniej najbogatsza, zeszła obecnie na poziom gospodarczy tak niski, że sfery przemysłowo-handlowe i rolnicze walczyć muszą ze zrozumiałą depresją moralną. Warsztaty pracy potraciły rezerwy i nie mają już kapitałów obrotowych, a gdy zdarza się sposobność wykorzystania przejściowego ożywienia, to braknie nam oparcia o instytucje kredytowe.

Mimo, że położenie jest niezmiernie ciężkie, nie upadamy na duchu. Staramy się w walce z kryzysem wykrzesać twórcze wysiłki, których przykładem jest stworzenie platformy porozumiewawczej między rolnictwem oraz przemysłem i handlem, mianowicie powołania do życia „Międzyizbowej Komisji dla popierania zbytu produktów rolnych“. Inicjatorom tej Komisji przyświecała myśl zracjonalizowania handlu produktami rolniczemi i dostosowania go do potrzeb eksportu i rynku wewnętrznego. Ale i tutaj natrafiamy na znaczne trudności. Kompletny brak kredytów stanowi przeszkodę prawie nie do przebycia. Nawet drobnych stosunkowo kwot, jak np. 250.000 zł na cele centralnej hali targowej nie możemy zmobilizować.

W końcowym ustępie przemówienia, p. Prezes Samulski podkreślił, iż narzekanie i załamywanie rąk nie leży w naszym charakterze. Przeciwnie, walczymy i będziemy walczyć oraz pomagać rządowi w poczynaniach zmierzających ku poprawie położenia gospodarczego. Rząd może polegać na nas, jako na wypróbowanych żołnierzach na polu gospodarczem. Żałujemy, że nie było nam danem zapewnienie to móc wyrazić p .Prezydentowi osobiście. Oby Pan Minister raczył przyjąć te szczere słowa, jako wyraz naszych uczuć i zamierzeń.

Na przemówienie p. Prezesa Samulskiego odpowiedział Pan Minister Zarzycki jak następuje:

Postulaty zawarte w Panów broszurze są znane. P. Premjerowi i mnie. Nie wiem, czy są one znane P. Prezydentowi, jak również nie wiem z jakich przyczyn nie wyznaczono audjencji u P. Prezydenta. Ograniczę się do zakomunikowania Panom moich poglądów i mojego nastawienia w poruszonych przez Panów kwestjach.

Nie ulega wątpliwości, że powojenna historja gospodarcza dzielnicy zachodniej została przez Panów przedstawiona w sposób całkowicie odpowiadający rzeczywistości. Wielkopolska i Pomorze są dzielnicą, która najmniej ucierpiała przez wojnę, stąd scalenie z pozostałemi dzielnicami Rzeczypospolitej, boleśnie dotkniętemi skutkami wojny, nie mogło się obyć bez ofiar. Rzecz jasna, że byłoby dobrze, gdybyśmy mieli dostateczne środki równocześnie na usunięcie gruzów i zgliszcz wojennych i podtrzymanie żywego tętna życia gospodarczego w dzielnicy wojną niezrujnowanej. To jednak nie zawsze jest osiągalne.

Tutaj nie może być mowy o żadnej niechęci w stosunku do pewnych dzielnic. Poprostu: mając do załatwienia pewną ilość pilnych zagadnień i zaspokojenie pewnej ilości palących potrzeb, rząd musi stosować pewną kolejność w załatwianiu tych problemów. Jak wiadomo, potrzeb jest bardzo dużo, a środki stojące do dyspozycji są nieproporcjonalnie

szczupłe. Oczywiście na pierwszem miejscu musimy rozwiązywać zagadnienia uwzględniające całość życia gospodarczego w Państwie.

Niektóre postulaty zostały już załatwione, zaś realizacja innych jest projektowana.

Do tych zagadnień należy zagadnienie świadczeń socjalnych. Rząd nie idzie na żadne popularne hasła, zależy mu jedynie na uwzględnieniu zmienionych po wojnie warunków gospodarczo-społecznych oraz na utrzymaniu równowagi, żeby nie było przerostów i niedorostów gospodarczych. Projekt ustawy o zabezpieczeniu społecznem jest gotowy; jednakże rząd liczy się z tem, że debata nad tym projektem w ciałach ustawodawczych pójdzie jak po grudzie.

Co do kwestji podatkowej, rząd zrealizował szereg ulg dla życia gospodarczego. Zgóry jednakże zaznaczyć należy, że pójście kołom gospodarczym na rękę w odniesieniu do zaległości podatkowych i ubezpieczeniowych nie może stanowić premji dla niesolidnych płatników.

O tem, że rząd nie waha się przed niepopularnemi posunięciami (podejmowanemi w celach oszczędnościowych) o tem świadczy fakt obcięcia wynagrodzeń urzędniczych i zlikwidowania co ósmego urzędnika. Jeśli zajdzie potrzeba, rząd nie cofnie się przed dalszemi posunięciami w celu utrzymania równowagi budżetu.

W kwestjach dalszych: zwiększenie etatów sędziowskich jest kwestją bardzo trudną. Co do potrzeb kredytowych, rząd doskonale zdaje sobie sprawę z ich kapitalnej wagi i robi wielkie wysiłki, których jednak ze zrozumiałych względów nie może uwidocznić na zewnątrz, aby nie wpływać ujemnie na tok pewnych pertraktacyj. Niestety warunki, na których pieniądz byłby gotów dojść do kraju, są bardzo ciężkie. Przedtem musimy dobrze się zastanowić, aby warunki pożyczkowe nie były pętlicą na naszą szyję.

Idea współpracy przemysłu z rolnictwem może przynieść dużo korzyści, niestety prężność naszego handlu jest mała.

Okres kryzysu musi nas oduczyć wszelkich pańskich gestów, musimy zadawalniać się małemi zyskami, a czasami pracować bez zysków. Cały szereg postulatów Panów jest w opracowaniu.

Sprawy podatkowe.

Rozpatrywanie odwołań oraz ograniczenie egzekucji w podatku przemysłowym od obrotu.

Dzięki usilnym zabiegom sfer gospodarczych, Ministerstwo Skarbu wydało dnia 2. 6. br. L. D. V. 21287/4/32 doniosły okólnik o poniższej treści:

I.

Poczynione przez Ministerstwo Skarbu spostrzeżenia wskazują, iż przy rozpatrywaniu odwołań przeciw wymiarowi podatku przemysłowego od obrotu nie są przez władze wymiarowe przestrzegane terminy, wymienione w art. 88 i 89 ust. ost. ustawy o państwowym podatku przemysłowym z dnia 15 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 17 z r. 1932, poz. 110) Ten stan rzeczy powoduje, iż cały szereg odwołań zostaje definitywnie załatwiony ze znacznem opóźnieniem, sięgającem w niektórych wypadkach nawet kilkuletniego okresu.

Ten stan rzeczy m. in. jest przyczyną nadmiernego wzrostu zaległości podatkowych, a tem samem wybitnie szkodliwy dla interesów Skarbu Państwa — to też niezwłocznie musi ulec zmianie.

Przywiązując szczególną wagę do przestrzegania ustawowo przewidzianych terminów, jak również licząc się z tem, że zbyt powolne załatwianie odwołań pociąga w wielu wypadkach niekorzystne dla Skarbu Państwa skutki, Ministerstwo Skarbu zarządza:

1. Przy rozpatrywaniu odwołań od wymiarów podatku przemysłowego od obrotu za rok 1931 należy bezwzględnie przestrzegać terminów, przewidzianych w art. 88 i 89 ust. ost. powołanej ustawy o podatku przemysłowym.

W pierwszej kolejności winny być rozpatrzone odwołania, zawierające konkretne zarzuty oraz odwołania, poparte księgami handlowemi, zapiskami itp., przyczem podniesione zarzuty winny być w każdym poszczególnym wypadku zbadane, a wynik badania winien znaleźć wyraz zarówno w uchwale Komisji Odwoławczej (Izby Skarbowej) jak i we wniosku Komisji Szacunkowej (Urzędu Skarbowego).

2. Przy rozpatrywaniu odwołań należy zwrócić szczególną uwagę na wypadki ustalenia obrotu w kwocie wyższej, niż za lata ubiegłe.

Ustalenie obrotu w kwocie wyższej winno być w każdym poszczególnym wypadku należycie uzasadnione.

II.

Licząc się z tem, że przy wymiarze podatku przemysłowego od obrotu za rok 1931 mogły zajść omyłki zarówno co do wysokości obrotów poszczególnych przedsiębiorstw, jak i zastosowanie niewłaściwych stawek podatkowych, Mnisterstwo Skarbu zarządza prowizoryczne ograniczenie egzekucji podatku od kwot, zaproponowanych we wnioskach na odwołanie — aż do czasu decyzji na odwołanie.

Powyższe ograniczenie egzekucji podatku może nastąpić tylko na skutek odwołań, zawierających konkretne zarzuty, tudzież odwołań, wniesionych w wypadku nieuzasadnionej zwyżki obrotu za rok 1931 w porównaniu do roku ubiegłego.

Równocześnie z ograniczeniem egzekucji podatku za rok 1931 należy dla przedsiębiorstw, opłacających zaliczki na podatek za rok 1932 na podstawie obrotów z roku 1931 odpowiednio ograniczyć wysokość zaliczek, stosując stawki podatki obowiązujące na rok 1932.

Sprawy taryfowe i paszportowe.

O zmianach i uzupełnieniach taryfy towarowej polskich kolei wąskotorowych od 1 czerwca 1932.

W Nr. 30 Dziennika Taryf i Zarządzeń Kolejowych z dnia 28 maja r. b. ogłoszony został szereg zmian i uzupełnień taryfy towarowej polskich kolei wąskotorowych, obowiązującej od dnia 1 kwietnia 1928 r. Główniejsze z pośród tych zmian są następujące:

1. Najmniejsza waga, za którą oblicza się przewoźne, wynosząca dotychczas dla przesyłek pośpiesznych 10 kg., a dla przesyłek zwyczajnych 20 kg., została określona zarówno dla przesyłek pośpiesznych, jak i zwyczajnych na 10 kg. Równocześnie najmniejsza kwota przewoźnego, wynosząca obecnie od przesyłki pośpiesznej lub zwyczajnej 1 zł., została obniżona do 50 gr. (część II. „A. Postanowienia taryfowe ogólne“, p. 3)).

2. Pobieraną przy przewozie przesyłek komunikacji bezpośredniej, z wyjątkiem przesyłek, nadawanych na stacjach stycznych, opłatę za przewóz pomiędzy stacjami stycznemi kolei o różnych szerokościach torów w wysokości:

a) dla przesyłek drobnych — za każde rozpoczęte 100 kg. 10 gr., jednak od przesyłki nie mniej niż 1 zł. i nie więcej niż 2 zł.;

b) dla przesyłek wagonowych 2 zł. od wagonu zastępuje się dla przesyłek drobnych opłatą 20 gr. od przesyłki, bez względu na jej wagę. Opłata dla przesyłek wagonowych pozostaje bez zmiany. (Część II.

„B. Postanowienia taryfowe specjalne“, p. 96. „II. Wykaz opłat miejscowych“, ust. b).

3. Wprowadzona z dniem 15 czerwca 1930 r. na kolei wąskotorowej Antonowieckiej 20% obniżka opłat za przewóz drzewa kopalnianego i opałowego, podanych w dziale A. części IV taryfy, zostaje zwiększona do 35%, a wprowadzoną z dniem 1 sierpnia 1931 r. 10% obniżkę taryf przesyłek wagonowych gipsu palonego, przewożonego w komunikacji bezpośredniej od stacji Wiślica do stacyj normalnotorowych, zwiększa się do 20%. (Część II. „B. Postanowienia taryfowe specjalne“, pp. 101 i 103).

4. Dla przesyłek drobnych mleka i jego przetworów, nadawanych na stacjach linji Mława—Przasnysz—Ciechanów, przyznaje się klasę II taryfową zamiast normalnej I. (Część II. „B. Postanowienia taryfowe specjalne“, p. 104).

5. Opłaty za ważenie na kolejowej wadze wagonowej obniża się do połowy, a opłatę za ważenie na wadze wagonowej prywatnej w wypadkach, gdy ważenie odbywa się środkami posiadacza wagi przy użyciu siły pociągowej kolei, ustala się w wysokości 60 gr. od wagonu próżnego lub ładownego. (Część II. „C. Wykaz opłat dodatkowych“, poz. 2. „Opłaty za ważenie“.)

6. Opłatę za przeładowanie w drodze, albo przy przejściu z kolei lub na kolej o innej szerokości toru, wynoszącą obecnie 9 gr. od każdych rozpoczętych 100 kg., obniża się do 7 gr. (Część II. „C. Wykaz opłat dodatkowych“, poz. 5 „Opłaty za czynności ładunkowe“.)

7. Termin wolny od postojowego dla przesyłek, załadowywanych przez nadawcę, lub wyładowywanych przez odbiorcę, przedłuża się o 2 godziny służbowe dla wszystkich przesyłek, z wyjątkiem przesyłek zwierząt żywych (Część II. „Wykaz opłat dodatkowych“, poz. 7 „Opłaty za przetrzymanie wagonu i zajęcie torów“, dział A. „Postoje“, ust. I. p. b.).

8. Ulgi specjalne, przyznane na okres od 1 stycznia 1932 r. do 30 czerwca 1932 r. na przewóz drzewa celulozowego oraz podkładów kolejowych i sleeprów od stacyj Druja, Słobódka i Brasław kolei wąskotorowej Dukszty—Druja do stacji Dukszty, przedłuża się do 31 lipca 1932 r. i rozciąga na przewozy drzewa kopalnianego oraz słupów telegraficznych, telefonicznych i do przewodów elektrycznych.

Paszporty ulgowe w celach przemysłowych i handlowych.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu podaje do wiadomości interesowanych sfer okólnik Urzędu Wojewódzkiego w powyższej sprawie:

W związku z wejściem w życie nowego rozporządzenia Ministra Skarbu wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych z dnia 7-go maja 1932 r. (Dz. Ust. Nr. 38 poz. 397) w sprawie opłat za paszporty na wyjazd zagranicę, podaje się do wiadomości, że w myśl § 2 wymienionego rozporządzenia paszporty ulgowe w celach handlowych i przemysłowych wymienione w § 1 (c i d) tegoż rozporządzenia mogą być udzielane odtąd przez władze administracji ogólnej po stwierdzeniu potrzeby wyjazdu przez wojewódzkie władze przemysłowe.

W myśl tego rozporządzenia w normalnym trybie załatwienia tego rodzaju spraw winny być podania o udzielenie paszportu ulgowego, należycie zaopatrzone w opłatę stemplową, skierowane do władz administracji ogólnej, które przesyłają je drogą bezpośrednią (odręcznie) do decyzji Urzędu Wojewódzkiego Wydziału Przemysłowego, dołączając w miarę możności krótką opinję dotyczącą celowości wyjazdu i stosunków handlowych wnioskodawcy. Opinja taka w znacznej mierze ułatwi Urzędowi Wojewódzkiemu pracę i wpłynie na przyspieszenie załatwienia. W nagłych wypadkach celem przyspieszenia załatwienia mogą strony skierować względnie osobiście przedłożyć podanie bezpośrednio do Urzędu Wojewódzkiego i to najlepiej za pośrednictwem Izb Przemysłowo-Handlowych, poczem podanie przesłane będzie do PP. Starostów, wzgl. Prezydentów miast w stanie gotowym celem formalnego załatwienia ostatecznego.

Izba P.-H. dodaje, że opłaty na tego rodzaju paszporty wynoszą o ile chodzi o wyjazd jednorazowy 100 zł a wielokrotny 400 zł.

Opłata na rzecz Izby wynosi za jednorazowy paszport 1 zł, za wielokrotny 3 zł w gotówce. Podanie powinno być ponadto ostemplowane opłatą stemplową w wysokości 5 zł.

Wnioski o paszporty winny zawierać uzasadnienie i być poparte odnośnemi dowodami, które Izba P.-H. po przejrzeniu zwraca.

Prawo i sąd w życiu gospodarczem.

O „nieprawidłowych“ wpisach do ksiąg handlowych.

Nieprawidłowe wpisy do ksiąg handlowych, zbadanych w pierwotnem postępwoaniu wymiarowem, nie stanowią — mimo ujawnienia nieprawidłowości po uprawomocnieniu się pierwotnego wymiaru — nowej okoliczności w rozumieniu art. 84 Ustawy z 15 lipca 1925 r. o Państwowym Podatku Przemysłowym poz. 550 Dz. Ust.

Komisja szacunkowa zgodnie z wynikiem rewizji ksiąg handlowych skarżącego uchwałą z dnia 12 kwietnia 1928 r. ustaliła od obrotu w kwocie 313.342 zł. podatek według 2 proc. stawki i od obrotu prowizyjnego w kwocie 8141 zł. według 5 proc. stawki.

W dniu 28 maja 1929 r. rewident Urzędu Skarbowego przeprowadził ponowną rewizję ksiąg handlowych i stwierdził ponadto na rachunku 15. imiennie wymienionych firm obrót w kwocie 144.463 zł. Na tej podstawie Komisja Szacunkowa uchwałą z dnia 28 maja 1929 r. uskuteczniła dodatkowy wymiar podatku i powzięła decyzję, mocą której uznano księgi handlowe za nieprawidłowe i nieodpowiadające przepisom Kodeksu Handlowego.

Izba Skarbowa odwołania nie uwzględniła i decyzja ta stała się przedmiotem skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, która zarzuca naruszenie przepisów art. 84 ustawy, wywodząc, że dodatkowo opodatkowane wpływy kasowe nie stanowią „później ujawnionych konkretnych okoliczności“, uprawniających władzę do prostowania wymiaru na niekorzyść płatnika.

Najwyższy Trybunał Administracyjny rozważył, co następuje:

Skarżący trafnie zarzuca, że wbrew wymogowi ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o podatku przemysłowym, poz. 550 Dz. Ust. zawartemu w art. 84, nie ujawniono żadnych takich okoliczności, które uprawniałyby władzę wymiarową do dodatkowego wymiaru.

Jak dowodzi treść powołanego przepisu, warunkiem nieodzownym zmiany na niekorzyść płatnika już raz uskutecznionego wymiaru jest, by wyszły na jaw okoliczności natury faktycznej, które poprzednio, to jest w czasie uskutecznienia pierwotnego wymiaru, już wprawdzie istniały, lecz władzy wymiarowej nie były znane, i wskutek tego nie były brane pod uwagę.

W konkretnym wypadku władza pozwana za taką okoliczność faktyczną uznała stwierdzenie w protokóle badania ksiąg z dnia 18 maja 1928 r., dokonanego po zakończeniu pierwotnego postępowania wymiarowego, że wymiar nie obejmuje istotnych wpływów, gdyż część tychże skarżący odpisywał na koszta osobiste różnych firm, opłacając tym sposobem koszty handlowe przedsiębiorstwa.

Okoliczność ta jednak była, a przynajmniej mogła być znana władzy już w toku postępowania wymiarowego, skoro skarżący na poparcie swego zeznania zaofiarował księgi handlowe i te księgi zostały zbadane w dniu 25 stycznia 1928 roku.

Jeżeli zaś władza pozwana przy pierwotnym wymiarze nie zaznajomiła się dostatecznie z materjałem faktycznym, którym rozporządzała, lub nie wykorzystała go należycie, to z tego nie wynika, aby dane, w księgach skarżącego zawarte, mogły w stosunku do władzy uchodzić za nieujawnione w pierwotnem postępowaniu. W stosunku więc do

tych danych nie zachodzi istotny wymóg ustawy późniejszego ujawnienia, dlatego też nie mogą one uzasadniać późniejszego prostowania wymiaru na niekorzyść płatnika na zasadzie art. 84 ustawy.

Skoro zatem w postępowaniu, zmierzającem do dodatkowego wymiaru podatku, według stanu akt nie ujawniono nowych okoliczności, poprzednio nieznanych władzy. Najwyższy Trybunał Administracyjny uznał za uzasadniony zarzut skargi naruszenia art. 84 ustawy i uchylił zaskarżone orzeczenie, jako niezgodne z ustawą. (L. rej. 4986/30 wyrok z 9 maja 1932 r.)

Kto ma płacić podatek lokalowy.

Magistrat Rokitna wymierzył firmie „Zakłady Przemysłowe Vitrum“ w Warszawie podatek od lokalów fabrycznych za lata 1928 i 1929.

„Vitrum“ w odwołaniu do Wydziału Powiatowego Sejmiku Sarneńskiego podniosło, że:

lokale te są zajmowane przez robotników firmy na mocy zawartych z nimi umów,

firma zaś w 1928 r. była dzierżawczynią tych budynków, a w 1929 r. stała się ona właścicielką. Wydział Powiatowy odwołania nie uwzględnił, uzasadniając swoje stanowisko tem, że:

1. „Vitrum“ użytkuje te lokale wyłącznie dla celów własnych, by mianowicie mieć możność dostarczania mieszkań robotnikom swej huty szklanej, którym inaczej musiałoby płacić większe uposażenie za pracę;
2. robotnicy nie posiadają elementarnych praw, przywileji i obowiązków lokatorów, gdyż w razie rozwiązania stosunku służbowego zobowiązani są do bezzwłocznego opuszczenia tych mieszkań, chociażby chcieli pozostać i opłacać komorne.

Na orzeczenie Wydziału Powiatowego firma „Vitrum“ wniosła skargę do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, który rozważył, co następuje:

Ustawa z dnia 2 sierpnia 1926 r., poz. 550 Dz. Ust. w art. 2 orzeka, że podatkowi od lokali podlegają wszelkiego rodzaju lokale z wyjątkami, przewidzianemi w art. 3, do zapłaty zaś tego podatku zobowiązała w art. 1 ust. 2 osoby fizyczne i prawne, zajmujące lokale. — Z przepisów tych wynika, że obowiązek zapłaty podatku odnosi się jedynie do osób, które faktycznie dane lokale zajmują i użytkują bez względu na to, kto jest właścicielem lub dzierżawcą budynków, w których znajdują się te lokale.

W danym wypadku bezspornem jest, że budynki, mieszczące lokale, od których wymierzony został podatek, w 1928 r. były dzierżawione przez „Vitrum“, a w 1929 r. stały się własnością tej firmy, lokale zaś, znajdujące się w tych budynkach, zamieszkiwane są przez robotników „Vitrum“ na mocy umów, które opiewają, że robotnicy prócz zarobku akordowego za pracę otrzymują mieszkanie i opał. W tym stanie rzeczy pogląd władzy pozwanej, jakoby robotnicy firmy „Vitrum“ nie zajmowali lokali w rozumieniu art. 1 ust. 2 ustawy i wskutek tego, na firmę skarżącą spadał obowiązek płacenia podatku, nie jest uzasadniony.

Chociaż zajmowane przez robotników lokale stanowią częściowo przedmiot umów najmu pracy i wchodzą w skład otrzymywanego przez nich zarobku, okoliczność ta nie powoduje przerzucenia obowiązku podatkowego na właściciela względnie dzierżawcę budynku, bowiem ustawa z 2 sierpnia 1926 r. wskazuje, jako osoby obowiązane do płacenia podatku, jedynie osoby zajmujące lokal, pomijając najzupełniej kwestję, na jakiej podstawie prawnej lokal jest zajmowany, jak również czy, względnie w jaki sposób uiszczane jest komorne. A zatem wyłącznie fakt zajmowania i użytkowania przez daną osobę lokalu jest podstawą do przeprowadzenia wymiaru omawianego podatku i do obciążenia nim osoby, zajmującej lokal.

Z powyższych względów Najwyższy Trybunał Administracyjny uznał, że zaskarżone orzeczenie nie znajduje uzasadnienia w powołanych przepisach ustawowych, wobec czego uchylił je, jako niezgodne z ustawą.

(Wyrok z dnia 27 kwietnia 1932 r. l. Rej. 4541/29 i 4542/29.)

Różne.

W sprawie utworzenia specjalnej komisji dla spraw przemysłu.

Wobec bardzo wysokiego poziomu prac Komisji dla spraw handlu, utworzonej w Ministerstwie Przemysłu i Handlu, którato Komisja niesłychanie gruntownie rozpatruje wszystkie problematy, pozostające w związku z ciężkiem położeniem kupiectwa oraz z możliwością jego poprawy, w różnych ośrodkach (m. in. także np. w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Sosnowcu), jest wentylowana myśl, by domagać się od rządu utworzenia analogicznej komisji dla spraw przemysłu.

W sprawie reglamentacji dewiz.

W ostatnich czasach były znowu rewidowane pomysły, dotyczące wprowadzenia reglamentacji dewiz w Polsce, poczem zapadła decyzja zupełnie negatywna, natomiast banki, zrzeszone w Związku Banków w Polsce z własnej inicjatywy zdecydowały:

po pierwsze — wyeliminować z zakresu swej działalności handel złotem, a więc nie podejmować się prąeprowadzania tranzakcyj kupna-sprzedaży kruszcu w sztabach i monetach;

po drugie — nie wykonywać zleceń kupna dewiz i walut obcych, co do których istnieje podejrzenie, że są one przeznaczone dla celów spekulacyjnych, a nie dla zaspokojenia potrzeb ściśle gospodarczych.

Powyższe postanowienia podane zostały do wiadomości właściwym czynnikom i uzyskały ich całkowitą aprobatę.

Celem tych postanowień, powziętych przez Banki zrzeszone w Związku Banków, jest m. in. nie ułatwiać tezauryzacji, ani też nie ułatwiać nadmiernego wywozu walut zagranicę. Te same cele ma na oku poprzednia decyzja Banku Polskiego co do niesprzedawania banknotów dolarowych.

Dobrobyt a wychowanie społeczeństwa.

Znany ze swej działalności szerokim sferom gospodarczym ekonomista Dr. Roger Battaglia opublikował świeżo swą pracę p. t. „Dobrobyt społeczeństwa a wychowanie“. Autor ze zwykłą sobie swadą i znawstwem porusza w trzech szkicach następujące kapitalne zagadnienia: 1) „Ogólne wychowanie gospodarcze społeczeństwa w Polsce“, 2) „Właściwy dla Polski światopogląd społeczno-gospodarczy“, 3) „Wychowanie gospodarcze sfer gospodarczych“, których zapoznanie — ze względu na ich aktualność i doniosłe znaczenie dla życia gospodarczego — gorąco polecamy P. T. Członkom.

Cena książki plus koszt przesyłki pocztowej wynosi 1,75 zł. Zamówienia prosimy kierować do Związku Fabrykantów w Poznaniu.

Obniżenie cen spirytusu dla przemysłu spożywczego.

Dotychczas za spirytus oczyszczony na cele domowe, lecznicze, naukowe, do wyrobu cukierków itp. przedmiotów spożywczych do naczyń odbiorców płaciło się 15 zł. Od 1 maja Monopol Spirytusowy obniżył cenę spirytusu na cele domowe lecznicze przy 90 i 95 stopniach mocy o 10 proc., przemysł zaś czekoladowo-cukierniczy został pominięty i w dalszym

ciągu płacił poprzednią stawkę 15 zł, podczas gdy detaliczna sprzedaż na cele domowo-lecznicze wynosiła 12,50. Jak wiadomo, przemysł czekoladowy zapotrzebowanie swoje pokrywać musi tylko w składach Państw. Monopolu Spirytusowego, w detalicznej zaś sprzedaży zaopatrywać się nie może. W związku z tem przemysł domagał się również obniżenia tych cen dla siebie, co rzeczywiście nastąpiło od 10 b. m. 100-procentowy spirytus rektyfikowany, który kosztował dotychczas 15 zł za litr, kosztować będzie 13,50.

Uchwały Rady Ministrów.

25 b. m. odbyło się pod przewodnictwem premjera Prystora posiedzenie Rady Ministrów, na którem rozpatrzono i uchwalono projekt kodeksu karnego, przyczem postanowiono przedłożyć go Prezydentowi Rzplitej do wydania go w drodze trzech dekretów, opartych na pełnomocnictwie ustawowem. Pierwszy dekret obejmować będzie kodeks karny, drugi dekret prawo o wykroczeniach, a trzeci dekret przepisy wprowadzające do kodeksu karnego i prawa o wykroczeniach. Niezależnie od tego, Rada Ministrów uchwaliła przedłożyć Prezydentowi Rzeczypospolitej do wydania w formie dekretu, rozporządzenie o „Monopolu Spirytusowym, opodatkowaniu kwasu octowego i drożdży oraz sprzedaży napojów alkoholowych". Pozatem uchwalono wydać w formie Rozporządzenia Rady Ministrów przepisy wykonawcze dotyczące postępowania egzekucyjnego władz skarbowych. W ten sposób wprowadzona będzie ordynacja egzekucyjna, będąca rozporządzeniem wykonawczem do ustawy uchwalonej przez Sejm o koncentrowaniu egzekucji administracyjnej w Min. Skarbu.

Wyroby firm krajowych, godne polecenia:

Ceny ogłoszeń w dziale niniejszym wynoszą 25,— zł za 1 wiersz na rok 1932.

Barwniki nietrujące
Domagalski i Ska., Poznań, św. Marcin 34 i Garncarska 8.

Chemikalja
Wszelkie dla aptek, drogeryj i fabryk dostarcza firma R. Barcikowski S. A. Poznań.

Druki
F. K. Ziółkowski i Ska w Poznaniu, Górna Wilda 122.
Drukarnia Polska, T. A. w Poznaniu, ul. św. Marcin 70.

Dezynfekcyjne środki
Wszelkie dla aptek, drogerji i fabryk dostarcza firma R. Barcikowski S. A. Poznań.

Dębina stolarska, dębowe dykty
B. Bystrzycki T. A. Orzechowo

Gazety
Kurjer Poznański, św. Marcin 70.
Orędownik Wielkopolski, ulica św. Marcin 70.

Materace pat. taśmowe
które są najtańsze, najlepsze i najwygodniejsze poleca „Ina" Fabryka Materacy i Łóżek Metalowych, Poznań, ulica Mickiewicza 15, tel. 7660 i 5352. Każdy kupujący powinien żądać tylko materac „Ina".

Dezynfekcyjne środki, lyzol, kreolina
Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „BLASK", Sp. Akc. Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Instalacje
W. i St. Hedinger w Poznaniu, ul. św. Marcin 26.

Konfekcja męska
Lewandowski i Ska w Poznaniu ul. Wielka 11.
F. Lisiecki, Poznań, Stary Rynek 10.

Krawaty, szelki, rękawiczki i chusteczki
Hałas i Kajetaniak w Poznaniu, ulica Wielka 10.

Kuchenki gazowe
dostarcza: „Wiepofana" Tow. Akc. w Poznaniu, Dąbrowskiego 81

Lakiery i pokosty
Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „BLASK", Sp. Akc. Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Litograficzne druki
F. K. Ziółkowski i Ska w Poznaniu Górna Wilda 122

Mydła
Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „BLASK", Sp. Akc., Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Maszyny rolnicze
H. Cegielski Sp. Akc. w Poznaniu, Górna Wilda 142.
Centrala Pługów Parowych Poznań, ul. Piotra Wawrzyniaka 28—30.

Mydło szare (miękkie)
Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „BLASK", Sp. Akc. Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Okna, drzwi, architektura wewnętrzna
Zjednoczone Zakłady Stolarskie, Witajewski i Wojciechowski w Poznaniu, ul. Wybickiego 13-14

Odlewy żeliwne
gatunkowe, dostarcza: „Wiepofana" Tow. Akc. w Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 81.

Oleje eterycz. i esencje
Domagalski i Ska. w Poznaniu, św. Marcin 34

Opakow. i kartonaże
F. K. Ziółkowski i Ska, Poznań, Górna Wilda 122.

Siatki druciane
„Drutownia—Poznań" fabryka siatek i płotów druc. oraz tkanin metalowych, drutu kolcz. Poznań, ul. św. Marcin 45a tel. 24-01.

Samochody
Brzeskiauto Sp. Akc. w Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 29

Ruszta
ze specjalnego stopu żeliwa, tak dla palenisk stałych, jak ruchomych, dostarcza: „Wiepofana" Tow. Akc. w Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 81.

Sztuczny nawóz
Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „BLASK", Sp. Akc, Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Transport towarów
C. Hartwig, Sp. Akc. w Poznaniu ul. Towarowa 20.

Tokarki typu ciężkiego
model T 325 o wzniesieniu kłów 325/750 mm. i rozstawieniu 1500 i 2500 mm., dostarcza: „Wiepofana" Tow. Akc. w Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 81.

Tokarki precyzyjne
model TN 180 o wzniesieniu kłów 180/300 mm i przy rozstawieniu 1000, 1500, 2000 i 2500 mm. dostarcza: Wiepofana" Tow. Akc. w Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 81.

Wagony i Parowozy
H. Cegielski Sp. Akc. w Poznaniu, Górna Wilda 142.

Wiertarki słupkowe
stołowe oraz szlifierki słupkowe stołowe dostarcza: „Wiepofana" Tow. Akc. w Poznaniu, ulica Dąbrowskiego 81.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1 — Czcionkami Drukarni Polskiej S. A. w Poznaniu.
Redaktor odpowiedzialny Dyrektor Franciszek Łyczywek.